

זהירות, חשמל!

הרכבת גופי תאורה, עבודות חשמל והדרכות בטיחות • על חוק החשמל ומי מוסמך לבצע עבודות בעלות מקדם סיכון גבוה

שי הרביץ, הנדסאי חשמל ובודק סוג 2

קהילת חשיי (חשמלאים שיתוף ידע) בפייסבוק

בעיני החוק היבש, התשובה היא כן. בחוק החשמל מצוין שכל עבודת חשמל תבוצע על ידי חשמלאי בלבד.

אך מנגד, בוועדת הפירושים של חברת החשמל, בתשובה 20-40, נכתב: "אם לצורך החלפת התקן הדלקה (starter) לנורה פלואורנית לא נדרש שימוש בכלי ייעודי ואין צורך לפתוח את גוף התאורה לשם גישה לתא האבזרים, העבודה אינה נחשבת עבודת חשמל, ולכן,

מהל תחזוקה, שנגע בתקרה אקוסטית, התחשמל ונפל מהסולם, לאחר שהתבקש על ידי מנהלו לסדר מגשים וגופי תאורה אשר לא הורכבו כראוי. האירוע המתואר לעיל הסתיים בנס עם כוויות קלות ביד ופגיעות יבשות. סיבת ההתחשמלות: התקרה הייתה מחושמלת בעקבות כבל פגום שנגע בתקרה.

האם איש התחזוקה נהג בניגוד לכללים?

מוסמך. ההדרכה כוללת עבודות תחזוקה שהוא מורשה לבצע.
4. קורס עבודה בגובה, אם יש בו צורך.

5. כל עובד תחזוקה יחזיק בארגז הכלים שלו מכשיר לבדיקת היעדר מתח, וישתמש בו לפני כל נגיעה בתקרות ובחלקים מתכתיים. עובד אחזקה חייב לסרב ולדווח אם נדרש לבצע עבודת חשמל שלא הוכשר אליה, שלדעתו מסכנת אותו.

6. במסגרת ביקורת תקופתית, יש להקפיד שהבודק יבצע בדיקת רציפות הארקה לכל החלקים המתכתיים.

7. מומלץ לעבוד עם סולם מבודד תקני.

8. באחריות העובד להשתמש בצידו מגן אישי מתאים. חשוב שכל מעסיק ידע שהאחריות לבטיחות העובד מוטלת עליו.

לסיכום, החלפת גופי תאורה שמחייבת שימוש בכלי עבודה מותרת אך ורק לבעלי רישיון חשמלאי. אם לא נדרש שימוש בכלי עבודה, יש להקפיד על כללי הבטיחות - ניתוק זרם החשמל ובדיקה לווידוא היעדר זרם.

יכול לבצעה גם מי שאינו חשמלאי".

הגנה מתאימה

בשנים האחרונות, פחתה החלפת נורות התברג והפלורוסנט ללא כלים. בתקרות האקוסטיות המונמכות בתעשייה, במוסדות ובבתי ספר, נפוצה העברת הכבלים הראשיים שמובילים זרמים גבוהים מאוד, ללא הגנה מתאימה. לכן, כל נגיעה בתקרה בקרבת כבלים אלו היא סכנה.

אם כך, כיצד נמזער סיכונים?

1. במקרים שיש בהם חשש להתחשמלות, יש להזמין חשמלאי לביצוע העבודה.

2. בכל עבודה שיש בה סכנה למגע עם חלקים של מערכת חשמל, נדרשת הדרכת בטיחות לפני תחילת העבודה. ההדרכה תבוצע במקום העבודה בלבד ותכלול הסבר מדויק על הסיכונים בעבודה שאותה העובד עומד לבצע.

3. כל עובד תחזוקה חייב באישור על הדרכת בטיחות שנתית על ידי גורם

